

Amerikai Egyesült Államok. (*États-Unis.*) — *Statistical abstract of the United States*, 1926. Bureau of foreign and domestic commerce. Washington.

Mineral resources of the United States, 1926. (Preliminary summary.) Bureau of mines. Washington.

Annual report of the board of regents of the Smithsonian Institution showing the operations, expenditures and condition of the institution, 1926. Washington.

Report on higher education in the state of New-York for the school year ending July 31, 1925. The state department of education. Albany.

Ashton, Bessie L.: *The geonomic aspects of the Illinois waterway.* University of Illinois. Urbana. (University of Illinois studies in the social sciences. XIV. (1927.) 2.)

Workmen's compensation legislation of the United States and Canada as of July 1, 1926. Bureau of labor statistics. Washington. (Bulletin. 423.)

Hoffmann Frederick L.: *Health survey of the printing trades, 1922/1925.* Bureau of labor statistics. Washington. (Bulletin. 427.)

Proceedings of the industrial accident prevention conference. Held at Washington, D. C. July 14—16,

1926. Bureau of labor statistics. Washington. (Bulletin. 428.)

Union scale of wages and hours of labor may 15, 1926. Bureau of labor statistics. Washington. (Bulletin. 431.)

Brazília. (*Brésil.*) — *Recenseamento do Brazil*, 1925. V. Industria. Directoria general de estadística. Rio de Janeiro.

Argentina. (*Argentine.*) — *Recomendaciones de la primera conferencia nacional de estadística.* Dirección general de estadística. Buenos Aires. (Informe. 16.)

Los impuestos y otros recursos fiscales de la nación y las provincias en los años 1910 y 1924/5. Dirección general de estadística de la nación. Buenos Aires. (Informe. 17.)

La población y el movimiento demográfico de la República Argentina, 1910—1925. Dirección general de estadística. Buenos Aires. (Informe. 20.)

Censo bancario de la República Argentina, 1925. Dirección general de estadística. Buenos Aires. (Informe. 21.)

Peru. (*Pérou.*) — *Estadística del comercio especial del Perú*, 1926. Superintendencia general de Aduanas Callas.

Folyóiratszemle.

Revues.

Bollettino dell'Istituto Statistico-Economico (1928. 3-4. sz., Triest, olasz). — *de Castro D.*: Julia tartomány népességének nem- és korszerinti megoszlása 1910-1921. — *de Vergottini M.*: A triesti közraktárak forgalma. — *Cumin G.*: Adatok a görög mezőgazdaságról. — *Bradaschia G.*: A Dunahajózás forgalma.

Bulletin périodique (65. sz., Brüsszel 1928, fr.). — *Giraud A.*: Az állampénzügyi feltételek a gyarmatokon. Állampénzügyi segélyforrások Francia-Nyugatafrikában. — *Friedmann M.*: Ausztria gazdasági helyzete. — *v. Zeeland P.*: A vállalatok racionalizálásának és finanszírozásának problémái. — *Meyer E.*: Dán-belga tárgyalások a jelen században. — *Seligman E.*: Az Egyesült Államok és a külföldi kölcsönök. — *le Trocquer Y.*: A gazdasági entente felé. — *sir Lucas C. P.*: A brit birodalom jellemző vonásai. — *Fellner H.*: A magyar ipar helyzete a háború után. — *Olivetti G.*: Olaszország állami pénzügyei. — *Tumedei C.*: A líra revalorizációja és az állam pénzügyi egyensúlya. — *van Aalst C. J. K.*: Holland-Keletindia a nemzetközi gazdasági szempontokból. — *Gliwie H.*: A lengyel stabilizációs kölcsön és Lengyelország jövő fejlődésének kilátásai. — *Fajans W.*: Lengyelország a közel multban és ma. — *Lundvik V. P.*: Kereskedelmi kapcsolatok Svédország és Belgium között. — *Bachmann G.*: A svájci Nem-

zeti Bank 1907-1927. — *Lefevre E.*: Ausztria textilkereskedelme. — *Pierre R. J.*: Argentina külkereskedelme 1927-ben.

Československý Statistický Vestník (9. évf. 4-6. f., Prága 1928, cseh). — *Smutný P.*: A fizetési mérleg. — *Mráz J.*: A Nemzetközi Statisztikai Intézet XVII. (kairói) kongresszusa. — *Boháč A.*: A népességi statisztika és a statisztika elmélete a kairói kongresszuson. — A Nemzetközi Mezőgazdaságtudományi Tanács és a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézethez tartozó mezőgazdasági egyesülések állandó tanácsának első kongresszusa. — Jelentés a cseh-szlovák statisztikai államtanács és statisztikai hivatal 1927. évi működéséről. — Az állami tisztviselők és alkalmazottak Cseh-Szlovákiában 1926 július 1-én.

Commerce Reports (1928. 14. sz., Washington, ang.). — Tisztességtelen módszerek használata a nemzetközi kereskedelemben. — Nagy-Britannia 1927. évi külkereskedelme. — Görögország 1927. évi gazdasági fejlődése. — (1928. 15. sz.). — Német osztagok 1927-ben. — (1928. 16. sz.). — Idegen tőkeajánlatok az Egyesült Államokban. — (1928. 17. sz.). — Lengyelország 1927. évi gazdasági helyzete.

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik (1928 ápr., Jéna, ném.). — *Vogel H. E.*: A közgazdasági fejlődésfolyamat elmélete

és továbbfejlesztése egy evolucionáris konjunktúraelmélettel. — *Schulz-Kiesow*: A fellendülés finanszírozása régi és új árukészletek mobilizációja által reguláris pénzszerzés útján. — *Albrecht G.*: Munkaközösség, üzemközösség, működösség. — A nemzetközi és az egyes államok pénz- és tőkepiacának 1927. évi fejlődése. — *Hennig R.*: A nagy belső tavak hajózási és hadi értéke. — *Lind E.*: Ipari üzemek állomány- és birtokváltásai. — *Fehlinger H.*: Hivatási egyesülések Ausztráliában.

Journal de la Société de Statistique de Paris (1928 ápr., Párizs, fr.). — *Yves-Guyot*: A fix- és forgótőkék viszonylagos értéke. — *Barbier M.*: A Harvard-egyetem ipari és kereskedelmi kutatóintézetének szerepe és tevékenysége. — *Dugé de Bernonville L.*: Munkáskérdések és életbiztosítási ügyek krónikája. — *Ricard P.*: Bankügyek és valutakérdések krónikája. — *Truchy M.*: Beszéd Yves-Guyot temetésén. — *Ichok G.*: Natalitás és mortalitás Németországban, Angliában és Franciaországban (1901-1926.). — *Horn E.*: Magyarország népmozgalma 1926-ban.

Journal of the American Statistical Association (23. köt. 161. sz., New-York 1927, ang.). — *Day E. E.*: A statisztika szerepe a gazdasági prognózis terén. — *Willcox F. W.*: Kína népessége 1910-ben. — *Bowley A. L.*: A korreláció koefficiens négyzetes eltérése. — *Varga I.*: A statisztikai sorok asszimetriájának kifejezése. — *Levin P. N.*: Statisztikai tanulmány a népesség korának gazdasági és szociológiai jelentőségéről. — *Ashby B. F.*: A mezőgazdaság vásárlóerejének aggregatív indexe. — (23. köt. 161. A. sz.). — *Davis S. J.*: Néhány megjegyzés a hivatalos mezőgazdasági statisztikáról. — *Thomas W.*: Néhány szükséges változtatás a hivatalos ipari felvételekben. — *Copeland M. T.*: A jövedelemeloszlás statisztikája. — *Mills F. C.*: Háború utáni árak és háború előtti trend. — *King I. W.*: Az indexszámokra vonatkozó néhány hiba. — *Burges W. R.*: Néhány fontos szempont az indexszámok összeállításánál. — *Cliffe B. F.*: Indexszámokkal kapcsolatos problémák a General Electric Company-nál. — *Pogue J. E.*: Olajárak indexszámai. — *Stine O. C.*: Mezőgazdasági árindexek összeállítása. — *Thomas W.*: Problémák a termelési index mérlegelésénél. — *Crum W. L.*: Az üzleti tudomány kvantitatív alapja. — *Brown H. Th.*: Az üzleti statisztika tárgyai. — *Silberling J. N.*: Új módszer az általános üzletmenet indexének felállítására és a prognózisra. — *Richter E. F.*: Az általános üzletmenet rövid időre vonatkozó prognózisa. — *Robinson L. N.*: Megfelelő bűnügyi statisztika szükségesége. — *Truesdell L. E.*: Bűnügyi statisztika gyűjtésének és egységesítésének problémája 48 államban. — *Upton L. D.*: Bűnügyi statisztika mint rendőri probléma. — *King I. W.*: A legjobb index az árszínvonal stabilizációjának céljára. — *Sydenstricker*

E.: A közegészségügyi szociális kísérletek eredményeinek statisztikai becslése. — *Phelps H. A.*: Az életfogytiglan elzárás hatályossága (mint represszív intézményé) a gyilkosság ellen Rhode szigetén.

Közgazdasági Szemle (1928 márc., Budapest, m.). — *Jacobi O.*: Európa racionalizálása. — *Serbán I.*: A konjunktúrakutatás gyakorlati jelentősége a mezőgazdaság szempontjából. — *Surányi-Unger T.*: A statisztikai módszer szerepe a közgazdaságtanban. — *Schäfer L.*: A vasúti fuvarozás új rendje Közép-Európában. — *Óvári Papp Z.*: A német nagybankok az 1927. évben.

Le Musée Social (1928 márc., Párizs, fr.). — *Georges-Risler*: Az új honosítási törvény eredményei. — *Georges-Risler*: A natalitási prémiumok.

Magyar Kisebbség (1928. 5. sz., Lugos, m.). — *Cogitator*: A szatmárvidéki asszimiláció. — *Csekey I.*: A kisebbségi kultúraautómia Eszterországban. — (1928. 6. sz.). — *Cogitator*: A szatmárvidéki asszimiláció. — *Csekey I.*: A kisebbségi kultúraautómia Eszterországban. — (1928. 7. sz.). — *Fritz L.*: Societatea Nationala de Credit Industrial. — *Cogitator*: A szatmárvidéki asszimiláció. — (1928. 8. sz.). — *Fritz L.*: Hogyan hamisítják meg a magyarok az igazságot? — (1928. 9. sz.). — *Cogitator*: A szatmárvidéki asszimiláció.

Munkaügyi Szemle (1928. 4. sz., Budapest, m.). — *Csikay P.*: Szociálpolitika és világnézet. — *Winkle N.*: Az 1927-es gazdasági év alakulása. — *Esser*: A társadalmi biztosítások helyzete Németországban.

Népegészségügy (9. évf. 7. sz., Budapest 1928, m.-ném.). — *Belák S.*: Az egészségügyinépnevelés problémája. — (9. évf. 8-9. sz.). — *Saile T.*: Pest vármegye csecsemőhalandósága különös tekintettel a pomázi járásra. — *Magyar Kossa Gy.*: Adatok az 1738-43. évi pestis történetéhez.

Revue internationale du travail (1928 ápr., Genf, fr.). — *Buller H. B.*: A munka problémái Dél-Afrikában. — *Varlez L.*: A vándorlások szezonális ritmusa. — A munkaidő tartamának problémája Szovjet-Oroszországban. — A foglalkozási betegségek.

Soziale Praxis (1928. 16. f., Jéna, ném.). — *Jastrow J.*: Szociálpolitika és önkormányzat. — Anketé a munkaidőről és a munkabérről. — (18. f.). — *Memelsdorff*: A községek mint a balesetbiztosítás hordozói. — (19. f.). — *Buller H. B.*: Szociálpolitikai tapasztalatok az Egyesült Államokban. — *Bölefahr*: A mezőgazdasági telepítéstudomány kilátásai.

Társadalomtudomány (8. évf. 1-2. sz., Budapest 1928, m.-ném.). — *Jancsó B.*: A nyelvi és érzelmi asszimiláció feltételeinek vizsgálata. — *Balás K.*: Jogi és államtudományi oktatásunk reformjáról. — *Albrecht F.*: A magyar demokrácia válsága. — *Dékány L.*: A társadalom mint ideáltípus és a tár-

sadalmi morfológia problémája. — *Trócsányi D.* és *Hornjányzky Gy.*: A középiskola krízise. — *Geöcze S.*: A középosztály nemzetközi szervezkedése. — *Herrmann A.*: A kóbor cigányok kérdéséhez.

The Economist (106. köt. 4417. sz., London 1928, ang.). — Az ausztráliai piac megszervezése. — A brit költségvetés. — (4418. sz.). — A költségvetés bírálata. — A lengyel szénkereskedelem. — A francia kereskedelmi hajózás. — (4419. sz.). — Az angol-egyiptomi probléma. — Mexikó pénzügyi helyzete. — Az ír pénzügyek. — (4420. sz.). — Világgazdasági politika. — A nehéziparok. — Bankügyek.

The Review of Economic Statistics (10. köt. 1. sz., Cambridge, 1928, ang.). — Az 1927. évi gazdasági helyzet. — *Burgess W. R.*: A pénzpiac 1927-ben. — *Eckler A. R.*: Áttekintés az üzleti tevékenység háború utáni színvonaláról. — *Pogue J. E.*: Az olajipar kilátásai. — *Richter F. E.*: A rézipar 1927-ben. — *Snyder C.*: Az általános árszínvonal mértéke.

Városi Szemle (1928 jan.-febr., Budapest, m.). — *Lukács Ö.*: Magyarország állami adórendszere és községi (városi) pénzügye. — *Wildner Ö.*: Egy angol nagyváros tükröképe. — *Paizs Ö.*: Cleveland, Magyar-Amerika fővárosa. — A genfi nemzetközi könyvtárak. — A kopenhágai forgalom és a közlekedési balesetek. — (1928. márc.-ápr.). — *Király K.*: A nyugateurópai nagyvárosok közutairól. — *Melly J.*: Berlin egészségvédelmi berendezkedése. — *Forgó P.*: A városépítés új problémái és eredményei.

Vierteljahrshefte zur Statistik des Deutschen Reichs (1927. 4. f., Berlin, ném.). — A szén-, vas- és kohóipar 1926. évi termelése. — Komlótermelés 1927-ben. — Gépjárművek a Németbirodalomban 1927-ben. — A Németbirodalom egyetemi, műegyetemi és egyéb tudományos főiskolai hallgatói az 1926/7. téli félévben. — A németbirodalmi részvénytársaságok mérlegei az 1925/6. üzleti évben. — Birodalmi telepítési statisztika 1919-1925-ről.

Weltwirtschaftliches Archiv (27. köt. 2. f., Jéna 1927, ném.). — *Andreae W.*: Spann Otmar műve. — *v. Gottl-Ottlilienfeld F.*: A szükségletről és a szükséglet fedezésének alapelveiről. — *Diehl K.*: Cassel elméleti társadalomgazdaságtana. — *Predöhl A.*: Az amerikai vas- és acélipar területi elhelyezkedése. — *Zielinski S.*: Észrevételek a lengyel területek gazdasági helyzetéről. — *Zweig K.*: A nemzetközi tőkevándorlások a háború előtt és után. — *Schoenwaldt M.*: Konjunktúrahullámzások nagy tengerhajózási csatornák forgalmában. — *Pollog H.*: A világ légitforgalom fejlődése és jelenlegi helyzete. — *Heyde L.*: A nemzetközi szociálpolitika krónikája. — *Pentmann J.*: A nemzetközi diplomatakonferencia a behozatali és kiviteli tilalmak és korlátozások eltörléséről. — A kereskedelmi szerződések krónikája.

Wirtschaftsdienst (1928. 11. f., Hamburg, ném.). — *Cleinow G.*: Német-országi gazdasági tárgyalások. — A német külkereskedelem irányai. — *Geithe H.*: A német fogyasztási szövetkezetek 1927-ben. — *Nassen P.*: A német filmipar létküzdeme. — Adatok a görög hajózásról. — (1928. 12. f.). — *Schindler A.*: Kereskedelmi politika és mezőgazdaság. — Az ipar és a kereskedelmi szerződések. — *Erdmann*: A hajózási mérlegek mérlege. — (1928. 13. f.). — *Krämer C.*: A nagybankok 1927-ben, a fellendülés évében. — *Nassen P.*: A Birodalmi Bank nyereségei. — *Schirmer R.*: A lakásépítkezés finanszírozása 1928-ban. — (1928. 14. f.). — *Brouwer P. S.*: Az európai kamatlábak jövője. — (1928. 15. f.). — *Weber R.*: Nélküldözhető közvetítő kereskedelem. — *Fränzer W.*: Kényszertarifa a bérküzdőelemben. — (1928. 16. f.). — *Krämer C.*: A társadalmi biztosítás újraépítése. — *Harder H. A.*: A német külkereskedelem Európa déli és délkeleti államaival. — *Richter O.*: A nyerselyemgazdaság fejlődési tendenciái. — *Larsen W.*: Tartós válság a vagoniparban. — (1928. 17. f.). — *Wesemann O. H.*: A ruhrvidéki széngazdaság problémái. — *Friedrich A.*: Nemzetközi vasércellátás. — *Harder H. A.*: A német külkereskedelem Európa déli és délkeleti államaival. — (1928. 18. f.). — *Hoffmann J.*: A német takarékpénztárak négy éves fejlődése. — *Deutsch O.*: Az osztrák ipar racionalizálása. — (1928. 19. f.). — *Keynes J. M.*: A bankjegyforgalom egységesítése Angliában. — *Heymann E.*: A mezőgazdasági kerületek (járások) gazdasági tevékenykedése. — *Engel*: A német-magyar gazdasági tárgyalások alapjai.

Wirtschaft und Statistik (8. évf. 5. sz., Berlin 1928, ném.). — Lenrost- és lenkócfonás s lenfonalcérnázás a Németbirodalomban 1926-ban. — A világ kőolajfinomítói 1926-ban. — Építkezések az 1927. évben a Németbirodalomban. — Németország 1927. évi fizetési mérlege. — Személyforgalom a birodalmi vasutakon 1927-ben. — Az 1927. szeptemberi textilipari állami bér-felvétel főeredményei. — Külföldi piacok 1927-ben. — A birodalmi, országos és községi adókból származó negyedévi bevételek 1926. áprilistól 1927. decemberig. — (8. évf. 6. sz.). — Németország vas- és acélipara az 1925. évi üzemi számlálás szerint. — A pamutfonás- és cérnázás 1926-ban. — A világ pamutorszállománya és pamutfogyasztása 1926/7-ben. — Állatvágások az 1927. évben. — A német külkereskedelem származási és rendeltetési országok szerint 1927-ben. — A birodalmi vasút áruszállításai és üzemi teljesítménye. — Főzelék- és gyümölcsnagykereskedelmi árak Berlinben 1924-1927. — Az élelmezési és megélhetési költségek aranyívójának hullámzása 1927-ben. — A német részvénytársaságok mérlegei az 1926. VII. 1.-1927. VI. 30. közötti zárások szerint. — (8. évf. 7. sz.). — A börgyárak 1926-ban. — Az 1927. évi szőlőtermelés és musttermés Németországban és néhány fonto-

sabb államban. — Az 1927. évi világkereskedelem — Fontosabb államok és világcsatornák tengeri hajóforgalma 1927-ben. — Az 1927. évi és 1928. első negyedévi vas- és acélpia. — A német részvénytársaságok 1927 dec. 31-én. — Házasságkötések, születések és halálozások a Németbirodalomban 1927. harmadik negyedében. — Sztrájkok és kizárások a Németbirodalomban 1927-ben. — Ausztria 1926. évi kriminalitása. — (8. évf. 8. sz.). — Az élelmezési és élvezeti ipar a Németbirodalomban az 1925. évi üzemi számlálás szerint. — Építkezések a Németbirodalomban 1927-ben. — A világ gyapottermelése az 1925/6. és 1926/7. években. — Fontosabb államok vasutai. — A birodalmi adóbevételek az 1927. pénzügyi évben. — A házasságok termékenysége Európa államai-ban. — A telektulajdonváltások 53 német nagy- és középvárosban 1927. I. felében.

Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft (84. köt. 3. f., Tübingen 1928, ném.). — Rohden R.: Pártügyek és problémák a mo-

dern Franciaországban. — Ammon A.: A nemzetgazdaságtan mai feladatai. — Egner E.: A kénysermegtakarítás tanához. — v. Rauchhaupt W.: A pánamerikai jogfejlődés. — Luft H.: A csökkenő produktivitásbérskála.

Zeitschrift für schweizerische Statistik und Volkswirtschaft (64. évf. 1. f., Bazel 1927, ném.-fr.). — Sommer L.: Kereskedelmi politika és pénzügyi politika. — Schwarz A.: Az 1925. évi német foglalkozási és üzemi számlálás. — Schenker O.: Statisztikai számok összehasonlíthatósága. — Dalcher P.: Szezonigadozások kiküszöbölése a létfenntartási költségek indexeinek számításából. — Mori P. és Wyler J.: A svájci nemzeti jövedelem. — Hemmer E.: Az exporthitelbiztosítás és bevezetése Svájcban. — Stein P.: Túlnépesedés Svájcban. — Howald O. és v. Meyenburg K.: A svájci földműveléskárság jövedelmezőség számításának kritikájához.

◎ E G Y É B ◎

Régi statisztikai adatok.

Données statistiques anciennes.

Családi állapot.

Etat civil.

A családi állapotra vonatkozó adatoknak — itt-ott a 18. század közepéig is visszamenő — vizsgálata azt mutatja, hogy a házas egyéneknek az össznépeségben elfoglalt aránya az államok nagyobb részében csökkenő tendenciájú.

Hogy némelyik országban — legalább is amióta idevonatkozó adataink vannak — ez a csökkenő irányzat minő szabályszerűséggel jelentkezett, illusztráljuk a normális népmegoszlású, zavaró hatásoktól aránylag kevésbé befolyásolt Svédország és Norvégia adataival.

Svédországban 1000 lélekre esett 15—45 éves férjes nő:

1750 körül	113
1880 „	107
1850 „	100
1900 „	88

Norvégiában:

1800 körül	103
1850 „	96
1900 „	91

A házasság intézményére épített társadalmunk e szomorú jelensége szerencsére csak nagy általánosságban konstatálható; elég szép számmal vannak oly államok is, amelyekben a házas egyének arányszáma az idők folyamán növekedett.

A népesség családi állapot szerinti megoszlásának mikénti alakulása számos tényezőtől függ, amelyeknek összeszövődése eredményezi a családi állapot arányszámainak államonként eltérő voltát s időnkinti változását az egyes államokon belül is.

Igy előnyösen befolyásolják a családi állapot szerinti megoszlást bizonyos faji tulajdonságok, az éghajlat, az életviszonyok egyszerűsége, a foglalkozásnak a családi életre való utaltsága (pl. földművelés), kedvező gazdasági viszonyok, a házasságra és válásra vonatkozó megfelelő közigazgatási, igazságszolgáltatási rendszabályok, a házasságkötéseket gátoló hosszabb háborúk befejezése utáni reakció, a házasságképes korcsoportnak a népességben elfoglalt nagyobb aránya.

Az utóbbi tényező fontos szerepe folytán az I. sz. táblázatban a családi állapot szerinti megoszlást a népességnek csupán a házasságképes korú